T h o m a s N Ä G L E R

Universitatea „Lucian Blaga“ din Sibiu, Facultatea de Istorie şi Patrimoniu „Nicolae Lupu“
„Lucian Blaga“ University from Sibiu, „Nicolae Lupu“ Faculty of History and Patrimony

Publicaţii noi despre saşii din Sud-Vestul Germaniei

New Publications about the Saxons from the South-Western Germany

In 1999 and 2009 there have been published two consistent books about the Saxons from the south-western Germany, originary from Transylvania. In these works have been published data and opinions about their past and present.

The book from 1999 is even more comprising as it entails 31 authors (459 pages), with articles related to the different aspects of the activities, while the book from 2009 entails only seven authors (207 pages). The volumes are rich illustrated with colour images from the exhibitions that have taken place.

The first volume has been coordinated by Johann Lauer, and the second by the Germanist Siegfried Habicher from Sibiu. Both volumes have the title „Siebenbürger Sachsen in Baden-Württemberg” (Saşii din Baden-Württemberg).

Keywords: associations, Saxons, traditions, emigration, reunions

Institution's address: Bd-ul. Victoriei, Nr. 5-7, Sibiu, 550024, România,
tel: +40-(269) 21.44.68, fax: +40-(269) 21.44.68, e-mail: *istorie@ulbsibiu.ro,*
web: http://istorie.ulbsibiu.ro

Personal email: *transilvaniaro@yahoo.com*

În vara anul 1944, la 23 august, România încheiase armistiţiu cu Uniunea Sovietică, îndreptându-şi armele împotriva Germaniei naziste, alături de aliaţi. Odată cu reorientarea politicii româneşti, pentru saşi a început o nouă epocă, nefastă nu numai pentru ei.

În anii 1941-1943 mulţi tineri saşi (ca şi alţi germani din România) s-au înrolat voluntari în diferite unităţi de luptă germane. În 1943 combatanţii saşi din armata română au fost preluaţi de Waffen-SS, conform unei convenţii încheiate între Hitler şi Antonescu. Prin urmare ei vor continua lupta în armata germană până la capitularea din 9 mai 1945.

Guvernul român a anulat cetăţenia saşilor din armata germană, interzicându-le întoarcerea în România. În ianuarie 1945 germanii din România apţi de muncă, bărbaţi şi femei (circa 70.000), au fost deportaţi la muncă forţată în Ucraina, de unde se vor întoarce pe rând în anii 1948-1950, vreo 10.000 dintre ei găsindu-şi moartea în deportare datorită muncii extenuante, frigului şi subnutriţiei. Aceste evenimente, cunoscute guvernanţilor români şi sovietici, au fost trecute sub tăcere în România până în 1989.

*
* *

Am scris acestă introducere pentru a înţelege evenimentele ce au urmat. În 1945 saşii au fost expropriaţi de toate terenurile, au fost scoşi din casele lor, au pierdut toate drepturile cetăţeneşti. În 1948 a fost efectuată naţionalizarea, dintr-o pătură socială mijlocie, saşii din oraşe şi sate au devenit proletari. A urmat apoi o perioadă de refacere a economiei româneşti, germanii reprimind drepturile politice, au primit casele lor la sate, în oraşe locuinţa lor cea mai slabă-dacă aveau mai multe. Li s-a permis înscrirea în I.A.S.-uri şi C.A.P.-uri, mulţi reuşind să facă o carieră apreciabilă, şi în industrie, putând studia dacă aveau origine socială *„sănătoasă”*.

Trebuie remarcat faptul că statul român, comunist, a lăsat să funcţioneze şcolile şi secţiile germane de învăţământ general şi liceal, desfiinţate în Uniunea Sovietică, Polonia, Cehoslovacia şi Ungaria. Între 1945 şi 1947 germanii rămaşi în aceste ţări (vreo 14 milioane) au fost izgoniţi în cele patru zone de ocupaţie ale Germaniei ciuntite teritorial.

Nenorocirea pentru germanii din România –lăsaţi

http://www.siebenbuerger-bw.de/buch/50jahre/bild/s189a.jpg

să rămână în țară- a fost că numeroase familii au rămas despărțite. Foștii combatanți au rămas în Germania , iar familiile lor (soții, copii, bătrâni) au rămas în țară. Între 1949 (data înființării celor două state germane) și 1989 s-a derulat un proces anevoios de împreunare a familiilor. Acest proces este de fapt emigrarea din România în Germania Federală aflată în ascensiune economică. În România sașii nu mai puteau deveni proprietari cum fuseseră înainte. S-a ajuns chiar și la încheierea unei înțelegeri secrete semnate de Helmut Schmidt și Nicolae Ceaușescu, stabilindu-se o cotă de emigrare de 10.000 persoane pe an, România încasând pentru fiecare emigrant sas între 5.000 și 10.000 de mărci vest germane.

În anii 1945-1949 sașii din vestul Germaniei au început să se organizeze în diferite asociații de ajutorare, recunoscute de autoritățile administrative și politice.

După Bavaria, în landul Baden-Württemberg trăiesc cei mai mulți sași din Germania. Aici în sud-vest, aproape de Franța și Elveția, sunt cele mai puternice asociații. Ele s-au unificat în 1949 într-o organizație pe întrega Germanie de vest, pe bază de voluntariat. Scopul acestei uniuni a fost ca, pe lângă îndeplinirea scopurilor politico-economice, să-și continue cultura și arta tradițională. Acestă uniune numită *„Landsmannschaft"*, iar mai nou *„Verband"* a organizat în cei 60 de ani numerose întruniri cultural-artistice, distractive și științifice.

În 1999 – la 50 de ani –și în 2009 – la 60 de ani – de la înființare au fost publicate două cărți consistente despre sașii din sud vestul Germaniei, originari din Ardeal. În aceste lucrări au fost publicate date și aprecieri despre trecutul și prezentul lor. Manifestările au loc pe regiuni, la care participă sașii originari din diferite localități ale Transilvaniei (dar și mulți alții, prieteni, rude sau simpatizanți), ori adunări de-ale lor cu cei originari dintr-o singură localitate, de genul manifestărilor românești numite *„fiii satului"*.

Cartea din 1999 este mai cuprinzătoare, având 31 autori (459 pagini), cu articole despre diferitele aspecte ale activităților, iar cea din 2009 doar șapte autori (207 pagini). Volumele sunt bogat ilustrate, cu imagini color de la manifestările ce au avut loc. Primul volum a fost coordonat de Johann Lauer, iar cel de-al doilea de germanistul sibian Siegfried Habicher. Ambele volume poartă titlul *„Siebenbürger Sachsen in Baden-Württemberg"* (Sașii din Baden-Württemberg).

În Germania sașii au cea mai bogată activitate dintre toate *„grupurile"* germane originare din răsărit, fiind foarte bine adaptați în acestă țară.

În calitate de conferențiar (ocazional) la întrunirile periodice ale sașilor de aici, am observat că participanții își manifestă constant aceeași dorință: vrem să rămânem ceea ce suntem. Foarte mulți poartă în suflet nostalgia localității de origine din Ardeal.

Începând cu anul 1989 sașii au contribuit substanțial cu ajutoare (alimente, îmbrăcăminte), inclusiv cu bani, la o stare mai bună a celor ce locuiesc în orașele și comunele de origine ale lor sau ale părinților. Beneficiarii sunt deseori românii sau alții din localitate. Sunt întreținute îndeosebi bisericile și îngrijite cimitirele din *„patria de odinioară"*.

În cele două volume sunt trecute și statistici privind organizațiile locale și responsabilii lor.

Informații privind sașii din Baden-Württemberg se pot obține în Schlossstrasse 92, 70176 Stuttgart, tel. 0049-711-6150064, fax: 0711-6645628. Președintele este Alfred Mrass, vicepreședintele Siegfried Habicher. Organizațiile săsești colaborează continuu cu autoritățile locale și centrale germane, ca și cu reprezentanțele românești din Germania.

Membrii asociațiilor săsești din Germania beneficiază gratuit de consultații juridice, însuși președintele asociației sașilor, Dr. Berud Fabritius, se implică permanent în acestă activitate mereu necesară.

Bibliography:

Johann Lauer, *Siebenbürger Sachsen in Baden-Württemberg/Transilvanian Saxons in Baden-Würtemberg* (Sașii din Baden-Württemberg), 1999, 459 p.

Siegfried Habicher, *Siebenbürger Sachsen in Baden-Württemberg/Transilvanian Saxons in Baden-Würtemberg* (Sașii din Baden-Württemberg), 2009, 207 p.